

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i avfallslagen (646/2011) 22 § 5 mom., sådant det lyder i lag 494/2022, och
ändras 7 § 1 och 2 mom., 22 § 2, 4 och 6 mom., 24 § 1 mom., 25 § 2 och 3 mom., 48 e §, 49 d § 1 mom., 51 § 2 och 3 mom., 53 a § 3 mom., 54 § 2 mom., 61 § 1—3 mom., 62 § 2 mom., 64, 66 c och 70 §, 75 § 2 mom., rubriken för 88 §, 88 § 1 mom., 92 §, 93 § 2 mom., 94 § 2 mom., 95 a § 1 mom., 96 § 1 och 3 mom., 97 §, 98 § 2 mom., 99 §, 101 § 1 mom., 103 § 1 och 3 mom., 104 och 105 §, 106 § 1 och 2 mom., 107 § 1 mom., 107 a och 107 b §, 107 c § 1 mom., 108 a § 1 och 2 mom., 108 b § 1—3 mom., 108 c § 1 och 2 mom., 122 § 2, 3 och 5 mom., 124 § 2 mom., 128 §, 132 § 3 mom., 134 §, 136 § 2 mom., 137 § 1 och 2 mom., 138 § och 142 § 1—3 mom.,
av dem 24 § 1 mom. sådant det lyder i lag 757/2018, 25 § 2 mom. sådant det lyder i lag 917/2021, 25 § 3 mom., 48 e §, 53 a § 3 mom. och 128 § sådana de lyder i lag 1096/2022, 49 d § 1 mom., 51 § 2 och 3 mom., 54 § 2 mom., 62 § 2 mom., 64 och 66 c §, rubriken för 88 §, 88 § 1 mom., 93 § 2 mom. och 136 § 2 mom. sådana de lyder i lag 714/2021, 61 § 1 mom. sådant det lyder i lag 410/2014, 94 § 2 mom., 95 a § 1 mom., 96 § 1 och 3 mom., 97 §, 98 § 2 mom., 99 och 105 §, 122 § 2 mom., 137 § 2 mom. och 142 § 1—3 mom. sådana de lyder i lag 494/2022, 107 a och 107 b §, 107 c § 1 mom. och 122 § 5 mom. sådana de lyder i lag 54/2024, 108 a § 1 och 2 mom., 108 b § 1—3 mom. och 108 c § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 1120/2024, 124 § 2 mom. sådant det lyder i lag 834/2017 samt 137 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1421/2019, som följer:

7 §

Avvikelse från klassificering som farligt avfall

Tillstånds- och tillsynsverket kan i enskilda fall på ansökan av avfallsinnehavaren eller på eget initiativ besluta att

- 1) avfall som i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 6 § 3 mom. har klassificerats som farligt avfall inte är farligt avfall, om avfallsinnehavaren på ett tillförlitligt sätt visar att avfallet inte har en enda farlig egenskap och att detta inte är en följd av utspädning,
- 2) även annat avfall än sådant som klassificeras som farligt avfall i en i 1 punkten avsedd förordning är farligt avfall, om det har någon farlig egenskap.

Ett ärende som avses i 1 mom. kan behandlas som ett led i ett anhängigt miljötillståndsärende.

22 §

Statliga myndigheter

Tillstånds- och tillsynsverket ska inom sitt verksamhetsområde styra och främja fullgörandet av de uppgifter som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i egenskap av riksomfattande myndighet styra och främja fullgörandet av de uppgifter gällande producentansvar som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Tillstånds- och tillsynsverket ska inom sitt ansvarsområde styra förebyggandet av de olägenheter för hälsan som avfall orsakar.

24 §

Allmänna tillsynsmyndigheter

Allmänna tillsynsmyndigheter enligt denna lag är Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljöförvaltningsmyndighet som avses i lagen om kommunernas miljöförvaltning (64/1986). De har tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats och de föreskrifter som meddelats med stöd av den följs. De har dessutom tillsyn över att artiklarna 10.4, 10.6, 11, 12, 13.1, 13.3 och 14 i kvicksilverförordningen följs.

25 §

Övriga tillsynsmyndigheter

Tillstånds- och tillsynsverket har i egenskap av riksomfattande myndighet i producentansvarsfrågor tillsyn över att bestämmelserna om producentansvar och om retursystem för dryckesförpackningar följs.

Skatteförvaltningen har inom sitt ansvarsområde tillsyn över att de bestämmelser om dryckesförpackningar enligt 68 § som ingår i denna lag eller utfärdats med stöd av den följs. Tullen övervakar i samarbete med Finlands miljöcentral internationella avfallstransporter och i samarbete med Tillstånds- och tillsynsverket distanshandel med produkter som omfattas av producentansvaret. Tullen har dessutom tillsyn över att den i artikel 4.1 i kvicksilverförordningen föreskrivna restriktionen av import för bortskaffande som avfall följs.

48 e §

Anmälan om och ersättning för kommunens avfallshanterings- och uppstädningkostnader

För att vara berättigad till ersättning från en producent ska kommunen årligen före utgången av maj anmäla sina i 48 d § avsedda avfallshanterings- och uppstädningkostnader för det föregående året till Tillstånds- och tillsynsverket. I anmälan ska specificeras vilka kostnader som har orsakats av

- 1) insamling, transport och hantering av avfall som ordnats för att förhindra nedskräpning,
- 2) uppstädning, transport och hantering av skräp,
- 3) separata avfallskärl för tobaksavfall samt sådan information och rådgivning som avses i 48 b § 3 mom. 3 punkten.

Tillstånds- och tillsynsverket beslutar om de ersättningar som ska betalas till kommunen utifrån det som föreskrivs i 48 d §. I beslutet ska de ersättningar som betalas av varje i 62 § avsedd producentsammanslutning och producent specificeras enligt produktgrupp, och det totala beloppet av de ersättningar som ska betalas till varje kommun ska framgå av beslutet. Producentsammanslutningen och producenten ska betala ersättningarna till Tillstånds- och tillsynsverket, som vidarebefordrar dem till kommunerna. Producenten ska betala myndigheterna för de kostnader som uttaget av ersättningarna och vidarebefordran av dem ger upphov till.

49 d §

Lämnande av uppgifter om avtal till tillsynsmyndigheten

Producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska årligen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en sammanställning över det avtal enligt 49 a § som ingåtts med kommunerna under det föregående kalenderåret och fullföljandet av avtalet. Sammanställningen ska åtminstone innehålla uppgifter om avtalsparterna och avtalets giltighetstid samt om mängden förpackningsavfall som samlats in från fastigheter och områdesvisa mottagningsplatser. Till sammanställningen ska också fogas en yrkeskunnig och oberoende granskares bedömning av hur producentens kostnadsansvar har realiserats, inbegripet uppgifter om ersättning till kommunerna och avfallsinnehavarna för kostnaderna för den fastighetsvisa separata insamlingen.

51 §

Producentens informations- och rådgivningsskyldighet

Producenten ska årligen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en redogörelse för den informations-spridning som producenten har ordnat.

Tillstånds- och tillsynsverket kan fastställa en skyldighet att lämna uppgifter som är mindre omfattande än vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. för en producent som på marknaden släpper ut endast produkter som är avsedda att användas av företag i fall där det är ändamålsenligt med beaktande av verksamhetens art och omfattning.

53 a §

Producentens egenkontroll

Tillstånds- och tillsynsverket kan godkänna undantag från de krav som avses i 2 mom., om det är befogat med beaktande av arten och omfattningen av producentens verksamhet. Tillstånds- och tillsynsverket kan vid behov bestämma att en granskning ska utföras till stöd för den egenkontroll som avses i 1 mom.

54 §

Producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet

Producenten ska lämna Tillstånds- och tillsynsverket ett sammandrag över de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter om åtgärder och kontroller i enlighet med den plan som avses i 53 a § 1 mom. kalenderårsvis eller oftare, om verket bestämmer att det behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Producenten ska också på basis av de uppgifter som avses i 1 mom. årligen i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om hur skyldigheterna i fråga om separat insamling och återvinning har fullgjorts.

61 §

Säkerhet som producenter av elektriska och elektroniska produkter ska ställa

Den som producerar elektriska och elektroniska produkter ska ställa sådan säkerhet till förmån för Tillstånds- och tillsynsverket som täcker kostnaderna för mottagning, transport, annan avfallshantering och till dessa anknuten information och för främjande av återanvändning av sådana elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll och som producenten släpper ut på marknaden. En producent som hör till en sådan producentsammanslutning som avses i 62 § behöver inte ställa särskild säkerhet.

Godtagbara säkerheter är borgen, försäkring och en pantsatt insättning. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En ytterligare förutsättning är att Tillstånds- och tillsynsverket får ta säkerheten i anspråk på begäran.

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att ta säkerheten i anspråk, när producenten har konstaterats vara insolvent eller när producenten trots uppmaning har försummat att ordna avfallshanteringen. Verket fördelar säkerheten i förhållande till marknadsandelen mellan sådana producenter och producentsammanslutningar som har godkänts för anteckning i det producentregister som avses i 142 § och som ordnar avfallshanteringen av de produkter som den som ställer säkerheten släpper ut på marknaden.

62 §

Anslutning till producentsammanslutningar

Tillstånds- och tillsynsverket kan godkänna en enskild producent för införande i producentregistret, om det med beaktande av verksamhetens art och omfattning är uppenbart onödigt för producenten att ansluta sig till en producentsammanslutning.

64 §

Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet på behörigt sätt och så att den oavbrutet i minst sex månader kan ansvara för de producentansvarsskyldigheter som överförs till den. För att visa detta ska producentsammanslutningen lämna Tillstånds- och tillsynsverket en redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering. Redogörelsen och planen ska lämnas årligen eller, om verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från förändringen.

Tillstånds- och tillsynsverket kan förutsätta att andra producenter än sådana som hör till en producentsammanslutning lämnar en i 1 mom. avsedd redogörelse och en verksamhetsplan, när detta är ändamålsenligt med beaktande av arten och omfattningen av producentens verksamhet.

Närmare bestämmelser om tillräckliga ekonomiska arrangemang enligt 1 mom. och om de redogörelser och planer som ska utarbetas för att trygga verksamheten samt om lämnandet av dem till Tillstånds- och tillsynsverket får utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 c §

Samarbetsgrupp för producentansvarssystemen

Tillstånds- och tillsynsverket ska i samarbete med producenterna tillsätta en eller flera samarbetsgrupper för regelbundet informationsutbyte om producentansvarssystemens och de i 68 § avsedda retursystemens funktion. En samarbetsgrupp ska bestå av företrädare för producenter, distributörer och myndigheter samt företrädare för sådana offentliga och privata verksamhetsutövare inom avfallsbranschen samt för i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser vilkas verksamhetsfält i väsentlig grad kan beröras av samarbetsgruppens uppgifter. Dessutom ska samarbetsgruppen ha företrädare för företag och sammanslutningar som bedriver återanvändning och förberedelse för återanvändning.

70 §

Märkning av förpackningar som omfattas av ett retursystem för dryckesförpackningar

Den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar ska sörja för att dryckesförpackningar som omfattas av retursystemet förses med en märkning med pantens storlek och med uppgiften att de omfattas av ett retursystem vars ansvarige godkänts i enlighet med 103 §. Tillstånds- och tillsynsverket kan på ansökan bevilja undantag från märkningsskyldigheten, om de förpackade dryckerna inte överläts till konsumenter eller om avsaknaden av märkningar inte väsentligt försvårar returneringen av dryckesförpackningarna.

75 §

Åläggande att städa upp

Om en kommun försummar sin uppstädningsskyldighet enligt 74 § 2 mom. får Tillstånds- och tillsynsverket ålägga kommunen att städa upp området.

88 §

Regionala samarbetsgrupper

Tillstånds- och tillsynsverket ska tillsätta minst sex regionala samarbetsgrupper för att stödja beredningen och genomförandet av den riksomfattande avfallsplanen samt uppföljningen av dess genomförande. I den regionala samarbetsgruppen ska det finnas representanter för kommunerna inom verksamhetsområdet och för sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser vilkas uppgifter eller ändamål ärendet kan gälla.

92 §

Förfarande vid utfärdandet av kommunala avfallshanteringsföreskrifter

Innan kommunala avfallshanteringsföreskrifter utfärdas ska kommunen ge Tillstånds- och tillsynsverket och vid behov andra myndigheter tillfälle att ge utlåtande. Bestämmelser om

givande av möjligheter till inflytande vid behandlingen av ärendet finns i 41 § i förvaltningslagen.

Kommunen ska informera allmänt om avfallshanteringsföreskrifterna så som kommunala tillkännagivanden offentliggörs i kommunen. Föreskrifterna ska vara tillgängliga i ett datanät. De ska dessutom sändas för kännedom till Tillstånds- och tillsynsverket.

93 §

Avfallsrådgivning

Tillstånds- och tillsynsverket ska främja fullgörandet av den skyldighet att känna till avfallet som i 12 § 1 mom. åläggs dem som bedriver produktion samt produkttillverkare och importörer.

94 §

Ansökan om godkännande av verksamhet för anteckning i avfallshanteringsregistret

Ansökan ska göras hos Tillstånds- och tillsynsverket. Ansökan ska göras via myndighetens e-tjänst. Ansökan kan också lämnas in per e-post eller i pappersform, om det inte är möjligt att göra ansökan via e-tjänsten. En verksamhetsutövare som är etablerad utanför Finland ska lämna in ansökan på finska, svenska eller engelska. Av intyg på främmande språk ska det lämnas in en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator eller som annars är tillförlitlig.

95 a §

Ömsesidigt erkännande

En avfallstransportör som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan i stället för den ansökan som avses i 94 § lämna in ett intyg över registrering till Tillstånds- och tillsynsverket för anteckning i avfallshanteringsregistret (*ömsesidigt erkännande*). Intyget ska innehålla uppgifter om föraren, registreringsmyndigheten och registreringen giltighet samt andra väsentliga uppgifter om innehållet i registreringen. Utöver intyget ska andra uppgifter som behövs för anteckningen i avfallshanteringsregistret lämnas i fråga om verksamhetsutövaren, den verksamhet som bedrivs i Finland samt verksamhetsområdet i Finland. Uppgifterna ska lämnas på finska, svenska eller engelska. Av intyget ska det ges in en översättning till finska, svenska eller engelska som gjorts av en auktoriserad translator eller som annars är tillförlitlig.

96 §

Beslut om godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller göra en anteckning om ömsesidigt erkännande i avfallshanteringsregistret. Beslutet eller uppgift om anteckningen ska lämnas till sökanden. För en verksamhetsutövare som är etablerad utanför Finland avfattas beslutet eller uppgiften om anteckningen på finska eller svenska. Verksamhetsutövaren ska vid

behov ges en översättning till engelska av beslutet eller anteckningen. Verksamheten får inte inledas förrän Tillstånds- och tillsynsverket har godkänt verksamheten för anteckning eller antecknat verksamheten i registret. Ett beslut om godkännande och en anteckning om ömsesidigt erkännande gäller tills vidare eller för viss tid. En anteckning om ömsesidigt erkännande görs för viss tid, om registreringen i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har gjorts för viss tid.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i avfallshanteringsregistret anteckna de väsentliga uppgifterna i ansökningar, beslut och anteckningar om ömsesidigt erkännande.

97 §

Ändring av beslut om godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret

Om en verksamhet som godkänts för anteckning i avfallshanteringsregistret eller antecknats i registret på basis av ömsesidigt erkännande förändras väsentligt eller upphör, ska Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål underrättas om saken och vid behov ska en ny ansökan göras eller ett intyg enligt 95 a § och andra uppgifter som avses i den paragrafen lämnas in. Tillstånds- och tillsynsverket ska anteckna de förändrade uppgifterna i avfallshanteringsregistret och vid behov ändra beslutet om godkännande på motsvarande sätt. Om verksamheten upphör, ska verksamhetsutövarens uppgifter avföras ur avfallshanteringsregistret.

Ett beslut om godkännande för anteckning i avfallshanteringsregistret eller en anteckning som gjorts på basis av ömsesidigt erkännande kan ändras på initiativ av Tillstånds- och tillsynsverket, om omständigheterna har förändrats väsentligt eller om grunderna för godkännandet senare konstateras ha varit väsentligt annorlunda än vad som förutsatts när beslutet meddelades.

98 §

Utdrag ur avfallshanteringsregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska till den som bedriver en verksamhet som godkänts för anteckning eller antecknats i avfallshanteringsregistret ge ett utdrag för kontroll under det kalenderår då det gått tre år sedan verksamheten godkändes för anteckning eller antecknades i registret eller, om ändringar i verksamheten har skett, den senaste ändringen godkändes för anteckning i registret. Verksamhetsutövaren ska inom en skälig tid som anges i begäran om kontroll av utdraget besvara begäran och meddela ändringar i uppgifterna.

99 §

Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning eller av en anteckning i avfallshanteringsregistret

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett godkännande för anteckning eller en anteckning i avfallshanteringsregistret, om

1) de i 95 § angivna förutsättningarna för godkännande inte längre kan uppfyllas genom att beslutet ändras i enlighet med 97 §,

2) verksamhetsutövaren inte längre är tillförlitlig på det sätt som avses i 95 § 2 mom., och grunden för att verksamhetsutövaren inte anses vara tillförlitlig är av väsentlig och allvarlig art och verksamhetsutövaren inte har avhjälpt missförhållandet trots föreläggande från myndigheten,

3) verksamhetsutövaren har gett felaktiga uppgifter som inverkat väsentligt på förutsättningarna för godkännande eller anteckning, eller

4) verksamhetsutövaren i sin näringsverksamhet upprepade gånger har visat uppenbar likgiltighet för bestämmelserna i denna lag eller upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i ett beslut trots en skriftlig anmärkning från myndigheten och verksamheten orsakar fara eller skada för hälsan eller miljön.

Tillstånds- och tillsynsverket ska besluta att ett godkännande för anteckning eller en anteckning i avfallshanteringsregistret upphör att gälla, om verksamhetsutövaren inte besvarar den begäran om kontroll av utdraget som avses i 98 § 2 mom. Verksamhetsutövaren ska ges tillfälle att bli hörd innan godkännandet eller anteckningen återkallas eller upphör att gälla. Tillstånds- och tillsynsverket ska ur avfallshanteringsregistret avföra uppgifterna om en verksamhetsutövare vars godkännande för anteckning eller anteckning återkallas eller upphör att gälla.

101 §

Ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret

Producenter som avses i 48 §, producentsammanslutningar som avses i 62 § och de ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar som avses i 68 § ska lämna in en ansökan om godkännande för anteckning i det producentregister som avses i 142 § 1 mom. 3 punkten till Tillstånds- och tillsynsverket. Ansökan ska göras i god tid så att avfallshanteringen av kasserade produkter kan tryggas.

103 §

Beslut om godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska utan obefogat dröjsmål fatta beslut med anledning av en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. Det ska bestämmas att beslut om godkännande av producentsammanslutningar och ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar för anteckning i registret gäller tills vidare eller för viss tid, beroende på ärendets art. Ett beslut om godkännande av producenter gäller tills vidare.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i producentregistret anteckna de väsentliga uppgifter som ingår i ansökan och beslutet.

104 §

Utdrag ur producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket ska ge en sådan ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar som godkänts för anteckning i producentregistret ett utdrag ur registret. Den ansvarige för retursystemet ska sända utdraget till dem som anslutit sig till systemet.

105 §

Anmälan av producenter eller medlemmar till producentregistret

För anteckning i producentregistret godkända producentsammanslutningar och ansvariga för ett retursystem för dryckesförpackningar ska till producentregistret anmäla de producenter och medlemmar, vars skyldigheter enligt denna lag producentsammanslutningen eller den ansvarige för retursystemet sörjer för. I fråga om behöriga ombud ska dessutom uppges fullmaktsgivaren och den producent som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheten i fråga om de produkter som fullmakten gäller. Om uppgifterna förändras ska också detta anmälas till registret. Tillstånds- och tillsynsverket ska anteckna uppgifterna i producentregistret och underrätta anmälaren om anteckningarna. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Ändring av beslut om godkännande för anteckning i producentregistret

Om en för producentregistret godkänd producent eller producentsammanslutning eller en för producentregistret godkänd ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningars verksamhet förändras väsentligt eller om det sker förändringar i producentsammanslutningens eller retursystemet för dryckesförpackningars medlemskår, ska Tillstånds- och tillsynsverket utan dröjsmål underrättas om saken och vid behov ska en ny ansökan göras. Tillstånds- och tillsynsverket ska anteckna ändringarna i uppgifterna i producentregistret och vid behov ändra beslutet om godkännande för anteckning i producentregistret.

Ett beslut kan ändras också på initiativ av Tillstånds- och tillsynsverket, om omständigheterna har förändrats väsentligt eller om grunderna för beslutet senare konstateras ha varit väsentligt annorlunda än vad som har förutsatts när beslutet meddelades.

107 §

Återkallande och upphörande av ett godkännande för anteckning i producentregistret

Tillstånds- och tillsynsverket kan återkalla ett godkännande för anteckning i producentregistret, om en producent, en producentsammanslutning eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar trots skriftlig anmärkning från Tillstånds- och tillsynsverket upprepat försummar en på producentansvaret grundad skyldighet enligt denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den att ordna mottagning, återanvändning, återvinning och annan avfallshantering av en kasserad produkt eller när någon annan förutsättning för godkännande som anges i 102 § inte blir uppfylld trots myndighetens skriftliga anmärkning.

107 a §

Anmälande myndighet

Tillstånds- och tillsynsverket är den i artikel 22 i batteriförordningen avsedda myndighet som svarar för att anmäla, godkänna och utse organ för bedömning av överensstämmelse. Tillstånds- och tillsynsverket utövar tillsyn över anmälda organ som avses i detta kapitel.

107 b §

Ansökan om godkännande som anmält organ

Ett organ för bedömning av överensstämmelse som är etablerat i Finland ska ansöka om godkännande som anmält organ hos Tillstånds- och tillsynsverket. Bestämmelser om krav som gäller organ för bedömning av överensstämmelse finns i artikel 25 i batteriförordningen.

Till ansökan ska fogas uppgifter och intyg om att kraven på organet för bedömning av överensstämmelse har uppfyllts i fråga om de batterier för vilka organet anser sig vara kompetent. Till ansökan ska det dessutom fogas ett av ackrediteringstjänsten vid Säkerhets- och kemikalieverkets ackrediteringsenhet utfärdat ackrediteringsintyg om att organet för bedömning av överensstämmelse uppfyller kraven i batteriförordningen. Om organet för bedömning av överensstämmelse inte kan uppvisa något ackrediteringsintyg, ska det ge Tillstånds- och tillsynsverket alla de styrkande handlingar som krävs för att verket ska kunna bedöma huruvida sökanden uppfyller kraven i batteriförordningen.

107 c §

Godkännande som anmält organ samt begränsning eller återkallelse av godkännande

Tillstånds- och tillsynsverket godkänner och utser ett organ för bedömning av överensstämmelse till anmält organ, om organet uppfyller de krav som anges i artikel 25 i batteriförordningen och inga sådana invändningar som avses i artikel 29.5 i den förordningen har gjorts.

108 a §

Myndigheternas uppgifter vid genomförande av fartygsåtervinningsförordningen och Hongkongkonventionen

Tillstånds- och tillsynsverket är behörig myndighet enligt artikel 3.1.11 i fartygsåtervinningsförordningen och artikel 2.3 i Hongkongkonventionen.

Tillstånds- och tillsynsverket och Transport- och kommunikationsverket samarbetar för att följa genomförandet av fartygsåtervinningen och för att förebygga sådant kringgående och sådan överträdelse av fartygsåtervinningsförordningen som avses i artikel 22 i den förordningen och av Hongkongkonventionen.

108 b §

Fartygsåtervinningsplan och förhandsmeddelanden om överföring och nedmontering av fartyg

Utöver vad som föreskrivs i fartygsåtervinningsförordningen, ska fartygsåtervinningsanläggningen för ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för Hongkongkonventionen utarbeta en fartygsåtervinningsplan i enlighet med regel 9 i bilagan till den konventionen. Planen ska utarbetas på finska eller svenska. Om en fartygsåtervinningsplan utarbetas för ett utländskt fartyg ska fartygsåtervinningsanläggningen översätta planen till engelska, franska eller spanska om administrationen i fartygets flaggstat kräver det. Fartygsåtervinningsanläggningen ska lämna fartygsåtervinningsplanen till Tillstånds- och tillsynsverket för godkännande minst 45 dygn innan anläggningen tar emot ett fartyg som omfattas av Hongkongkonventionens tillämpningsområde för att nedmonteras. Utöver planen ska fartygsåtervinningsanläggningen till Tillstånds- och tillsynsverket meddela de uppgifter som avses i regel 24.2 i bilagan till Hongkongkonventionen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska inom tre dygn meddela fartygsåtervinningsanläggningen, fartygets ägare och Transport- och kommunikationsverket om att det har mottagit fartygsåtervinningsplanen. Tillstånds- och tillsynsverket godkänner en i artikel 7.3 första stycket i fartygsåtervinningsförordningen och i Hongkongkonventionen avsedd fartygsåtervinningsplan och meddelar fartygsåtervinningsanläggningen ett skriftligt beslut om godkännandet. Tillstånds- och tillsynsverket ska sända det i Hongkongkonventionen avsedda beslutet om fartygsåtervinningsplanen för kännedom till fartygsägaren, Transport- och kommunikationsverket och Finlands miljöcentral.

När ett internationellt återvinningsintyg har utfärdats för ett fartyg enligt vad som föreskrivs i 8 a kap. 2 § i miljöskyddslagen för sjöfarten, ska fartygsåtervinningsanläggningen lämna Tillstånds- och tillsynsverket ett meddelande om den planerade starten av nedmonteringen i enlighet med regel 24.3 i bilagan till Hongkongkonventionen.

108 c §

Intyg om slutförande av nedmontering av fartyg

När ett fartyg helt eller delvis har nedmonterats i enlighet med fartygsåtervinningsplanen och kraven i Hongkongkonventionen, ska fartygsåtervinningsanläggningen upprätta ett intyg om slutförande i enlighet med regel 25 i bilagan till konventionen. Intyget ska upprättas i enlighet med formuläret i tillägg 7 till konventionen och till det ska fogas en rapport om tillbud och olyckor som har orsakat skada för människors hälsa eller miljön. Intyget ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket inom 14 dygn från det att nedmonteringen slutfördes.

Tillstånds- och tillsynsverket ska sända intyget om slutförande till Transport- och kommunikationsverket.

122 §

Rätt att få uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och dem som sköter offentliga uppdrag avgiftsfritt få sådana uppgifter om fullgörandet av registrerings-, anmälnings- och betalningsskyldigheter i anslutning till verksamhetsutövarens skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt avgifter som Tullen tar ut samt sådana uppgifter om verksamhet och ekonomi som är nödvändiga för att utreda tillförlitligheten enligt 95 § 2 mom. samt av Transport- och kommunikationsverket uppgifter om trafiktillstånd som avses i 95 § 1 mom. 4 punkten.

Tillstånds- och tillsynsverket eller en tjänsteman som verket utsett har dessutom rätt att av producentsammanslutningar, producenter, distributörer och andra som bedriver avfallshantering av kasserade produkter som avses i 48 § på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och för verkställigheten av lagen få behövliga uppgifter om mängden av produkter som släppts ut på marknaden och som kasserats och om insamlingen eller utförelsen av dem eller om återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning och annan avfallshantering som gäller dem samt om andra liknande omständigheter.

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ett sådant organ för bedömning av överensstämmelse som anmälts av verket och som omfattas av skyldigheterna i

batteriförordningen få de i artikel 35.1 i batteriförordningen avsedda uppgifter som är nödvändiga för utförande av tillsynen.

124 §

Inspektioner och tillsynsplaner

Tillsynsmyndigheten ska utarbeta en plan för inspektioner och annan tillsyn som avser sådana verksamheter enligt 1 mom. som omfattar eller med fog kan antas omfatta internationella avfallstransporter. Tillstånds- och tillsynsverket ska utarbeta en plan för tillsynen över yrkesmässig transport och förmedling av avfall. Den kommunala miljövårdsmyndigheten ska utarbeta en plan för tillsynen över sådan yrkesmässig avfallsinsamling som avses i 100 §. De planer som avses ovan och som myndigheten kan förena med ett i 168 § 4 mom. i miljöskyddslagen avsett tillsynsprogram ska vara baserade på en bedömning av de risker och miljökonsekvenser som avfallet och avfallshanteringen medför.

128 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelse i fråga om producentansvar

Om en i 6 kap. avsedd producent eller producentsammanslutning eller en i 68 § avsedd ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar inte har ordnat på i 46 § 1 mom. föreskrivet producentansvar grundad återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning eller annan avfallshantering eller om producenten eller sammanslutningen inte har iakttagit skyldigheten enligt ett i 48 e § avsett beslut att betala ersättningar eller skyldigheten enligt 48 f § att göra en sammansättningsutredning i enlighet med denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, får Tillstånds- och tillsynsverket utöver det som föreskrivs i 126 §

1) ålägga producenten, producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar att anpassa verksamheten till denna lag och de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den och att visa att ändringarna har gjorts,

2) förbjuda producenten att på marknaden släppa ut en produkt som avses i 48 §, tills producenten har godkänts för anteckning eller antecknats i det producentregister som avses i 142 § eller tills producenten har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt ett i 48 e § avsett beslut eller skyldigheten enligt 48 f § att göra en sammansättningsutredning.

132 §

Försummelseavgiftens storlek

Tillstånds- och tillsynsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bestämmande av försummelseavgiftens storlek av Skatteförvaltningen på begäran få de uppgifter om omsättning eller motsvarande intäkter som för beskattningen uppgetts av de samfund, sammanslutningar, rörelseidkare och yrkesutövare som verket specificerat i sin begäran.

134 §

Rätt att inleda ärenden

Om ett ärende som avses i 75, 125 eller 126 § inte har inletts på tillsynsmyndighetens eget initiativ, kan ärendet skriftligen inledas av

- 1) den vars rätt eller fördel saken kan beröra,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd, naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde den aktuella miljö- eller hälsopåverkan framkommer,
- 3) den kommun där verksamheten är placerad eller en annan kommun där verksamhetens miljö- eller hälsopåverkan framkommer,
- 4) Tillstånds- och tillsynsverket samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom verksamhetens influensområde.

136 §

Åtgärder i samband med brottmål

Tillstånds- och tillsynsverket är målsägande i brottmål, om allmänt intresse har kränkts. Finlands miljöcentral är målsägande i brottmål som gäller internationella avfallstransporter, om allmänt intresse har kränkts.

137 §

Överklagande

Ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får överklagas hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Besvär över den avgift som tas ut för behandlingen av ärendet får anföras på samma sätt som besvär över huvudsaken.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. får Tillstånds- och tillsynsverkets beslut överklagas

- 1) hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den person eller den sammanslutning som beslutet i huvudsak gäller har sin hemkommun respektive hemort, när det är fråga om ett beslut som avses i 103, 106 eller 107 § eller sådana beslut med anledning av förseelser och försummelser av i de paragraferna avsedda skyldigheter som avses i 126, 128 eller 133 §, eller
- 2) hos Vasa förvaltningsdomstol, när det är fråga om ett beslut som fattats med stöd av 7 § 2 mom.

138 §

Besvärsrätt

Besvärsrätt har

- 1) den vars rätt eller fördel saken kan beröra,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd, naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde den aktuella miljö- eller hälsopåverkan framkommer,
- 3) den kommun där verksamheten är placerad eller en annan kommun där verksamhetens miljö- eller hälsopåverkan framkommer,
- 4) den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom verksamhetens influensområde samt Tillstånds- och tillsynsverket i fråga om beslut av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten har dessutom rätt att i syfte att bevaka allmänintresset överklaga beslut som förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt deras beslut med.

142 §

Avfallshanteringsregistren och producentregistret

Personuppgiftsansvariga för avfallshanteringsregistren och producentregistret är Finlands miljöcentral och Tillstånds- och tillsynsverket enligt följande:

1) Finlands miljöcentral för register med uppgifter om anmälningar om internationella avfallstransporter och ansökningar om förhandsgodkännande och om de beslut som fattats med anledning av dem samt om bokföringsuppgifter som avses i 117 c §,

2) Tillstånds- och tillsynsverket för ett avfallshanteringsregister med uppgifter om ansökningar som avses i 94 § och de beslut som fattats med anledning av dem och om anmälningar som avses i 100 §,

3) Tillstånds- och tillsynsverket för ett producentregister med uppgifter om ansökningar som avses i 101 § och de beslut som fattats med anledning av dem och om anmälningar som avses i 105 §,

4) Finlands miljöcentral för ett register med uppgifter om de transportdokument som avses i 121 §.

Utöver vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) svarar den personuppgiftsansvarige för driften och utvecklingen av sitt register. De register som avses i 1 mom. 2—4 punkten utvecklas i samarbete med miljöministeriet.

Finlands miljöcentral, Tillstånds- och tillsynsverket och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska för sin del se till att verksamhetsutövarens namn och kontaktuppgifter, företags- och organisationsnummer och andra väsentliga uppgifter som anmäls till dem för godkännande eller anteckning i ett register förs in i de register som avses i 1 mom. Den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten svarar för att de uppgifter myndigheten antecknar i avfallshanteringsregistret är korrekta och uppdaterade. Närmare bestämmelser om väsentliga uppgifter som ska antecknas i registren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Tillstånds- och tillsynsverket ska utarbeta den plan som avses i 124 § 2 mom. inom två år från ikraftträdandet av lagen. De planer som närings-, trafik- och miljöcentralerna har utarbetat gäller till dess att Tillstånds- och tillsynsverket har utarbetat en plan.

Behandlingen av en ansökan enligt 107 b § som är anhängig vid miljöministeriet när denna lag träder i kraft slutförs vid miljöministeriet.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen